

Datum van
inontvangstneming

:

25/05/2022

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-239/22 – 1

Zaak C-239/22

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

5 april 2022

Verwijzende rechter:

Hof van Cassatie (België)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 maart 2022

Verzoekende partijen:

Belgische Staat

Promo 54

Verwerende partijen:

Promo 54

Belgische Staat

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr.[OMISSIS]

BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Financiën,
[OMISSIS]

verzoeker in cassatie,

[OMISSIS], [gegevens van de vertegenwoordiger van verzoeker]

tegen

PROMO 54, voorheen Groupe Henova, naamloze vennootschap, gevestigd te Herve, [OMISSIS],

verweerster in cassatie,

[OMISSIS] [gegevens van de vertegenwoordiger van verweerster]

Nr.[OMISSIS].

PROMO 54, voorheen Groupe Henova, naamloze vennootschap, gevestigd te Herve, [OMISSIS],

verzoekster in cassatie,

[OMISSIS] [gegevens van de vertegenwoordiger van verzoekster]

tegen

BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Financiën, [OMISSIS]

verweerder in cassatie,

[OMISSIS]. [gegevens van de vertegenwoordiger van verweerder]

I. Procedure bij het Hof van Cassatie

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest van de cour d'appel de Liège (Hof van Beroep Luik) van 4 juni 2019.

[OMISSIS]

[OMISSIS] [nationale procedurele aspecten]

II. Feiten van het geding en voorgeschiedenis van de procedure

[OMISSIS] de feiten van het geding kunnen als volgt worden samengevat:

De vennootschap Groupe Henova, thans Promo 54, heeft in samenwerking met de vennootschap Immo 2020 een bouwproject gerealiseerd waarbij een oude school is verbouwd tot appartementen en kantoren.

Hiertoe is tussen de vennootschap Groupe Henova en de vennootschap Immo 2020 allereerst op 6 juni 2008 een samenwerkingsovereenkomst tot stand gekomen waarin de vennootschap Immo 2020, eigenaar van het terrein en het oude gebouw, opdracht geeft aan de vennootschap Groupe Henova om de bouwdoSSIERS op te stellen en te evalueren alsmede de voortgang van de bouwwerkzaamheden te controleren, de verschillende ondernemingen te

coördineren, te onderhandelen over de handelscontracten, alle onderaannemers bij te staan en te zorgen voor de verkoop van de onroerende goederen, en vervolgens op 18 februari 2009 een akte waarbij de vennootschap Immo 2020 afstand doet van het recht van natrekking ten gunste van de vennootschap Groupe Henova.

Voor alle kopers geldt hetzelfde schema zoals hieronder is beschreven voor de echtgenoten [OMISSIS]: op 20 december 2008 ondertekenen de echtgenoten [OMISSIS] een koopoptie voor een bedrag van 297 105,68 EUR; op 20 februari 2009 wordt een onderhandse overeenkomst gesloten tussen de vennootschap Immo 2020 en de echtgenoten [OMISSIS] betreffende het te verbouwen oude schoolgebouw met grond en op dezelfde dag wordt een aannemingsovereenkomst gesloten tussen de echtgenoten [OMISSIS] en de vennootschap Groupe Henova die zich ertoe verbindt de verbouwingswerkzaamheden uit te voeren voor een bedrag van 259 533,52 EUR inclusief btw, oftewel 231 738,50 EUR voor de verbouwing van het appartement exclusief btw van 6 % en 11 480,01 EUR voor de bouw van de garage exclusief btw van 21 %; van maart 2009 tot en met mei 2010 worden facturen voor de werkzaamheden verstuurd door de vennootschap Groupe Henova en op 8 juli 2009 wordt de authentieke verkoopakte gepasseerd tussen de echtgenoten [OMISSIS] en enerzijds de vennootschap Immo 2020 voor het terrein en het oude gebouw en anderzijds de vennootschap Groupe Henova voor het appartement en de garage, voor een totaalbedrag van 276 615,89 EUR, waarvan 231 738,50 EUR voor het appartement.

De Belgische Staat is van mening dat de transactie kunstmatig is opgesplitst om een onrechtmatig fiscaal voordeel te verkrijgen en dat er sprake is, niet van een verkoop van een terrein met bouwval en een verbouwing waarvoor het verlaagde tarief van 6 % geldt, maar van één enkele transactie bestaande in de levering van nieuwe appartementen waarvoor een btw-tarief van 21 % geldt.

Het bestreden arrest doet recht aan het standpunt van de Belgische Staat, [OMISSIS].

III. Cassatiemiddelen

Ter ondersteuning van het [eerste] cassatieberoep [OMISSIS], [OMISSIS], voert verzoeker één middel aan.

Ter ondersteuning van het [tweede] cassatieberoep [OMISSIS], voert verzoekster vier middelen aan, waarvan het eerste als volgt is geformuleerd:

Geschonden wettelijke bepalingen

- *de artikelen 2, 9, [lid 1, tweede alinea], 14, 12 en 135, lid 1, punt j), van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde;*
- *de artikelen 1, § 9, en 44, § 3, 1°, a), van het Wetboek van de btw.*

Beslissingen en bestreden overwegingen

Het [bestreden] arrest bekrachtigt [de beslissing van de fiscus] [OMISSIS] op grond dat: [OMISSIS] „Wat betreft de belastbaarheid voor de btw van verbouwde gebouwen

[OMISSIS]

[OMISSIS] [tekst van de geschonden wettelijke bepalingen, hieronder samengevat onder „Grieven” en „Beslissing van het Hof van Cassatie”]

Volgens [verzoekster] is alleen de levering van nieuwe gebouwen, dat wil zeggen die welke nog niet in gebruik zijn genomen, belastbaar voor de btw en kan de Belgische rechter het begrip „nieuw gebouw” niet uitbreiden tot een verbouwd gebouw, zelfs niet in geval van een ingrijpende verbouwing.

Zij baseert zich op de volgende redenering:

- de administratieve interpretatie zoals die voortvloeit uit aanschrijving 16/1973 en uit beslissing 19.497 is ongrondwettig indien die bepalingen worden beschouwd als bindend;*
- het recht van de Europese Unie staat een lidstaat niet toe om een richtlijn om te zetten in een eenvoudige aanschrijving [circulaire] en die dus bindend te maken voor zijn burgers;*
- de ontwikkelingen in de rechtspraak van het Hof van Justitie nopen tot de vaststelling dat het begrip „nieuw gebouw na verbouwing” enkel van toepassing is op lidstaten die artikel 12, lid 2, van richtlijn 2006/112/EG (btw-richtlijn) hebben omgezet, hetgeen niet het geval is voor België.*

Een dergelijke redenering kan niet worden gevolgd.

Hoewel alleen nieuwe gebouwen, dat wil zeggen gebouwen waarvan de vervreemding wordt verricht uiterlijk op 31 december van het tweede jaar volgend op het jaar van de eerste ingebruikneming of de eerste inbezitneming, zoals bedoeld in artikel 44, § 3, 1°, a), van het Wetboek van de btw, zijn onderworpen aan de belasting, is het uitgangspunt van [verzoekster] onjuist en is het begrip „nieuw gebouw” waarnaar zij verwijst, te beperkt.

Het klopt dat noch aanschrijving nr. 16/1973 van 28 juni 1973 noch administratieve beslissing nr. E.T. 19.497 van 20 februari en 29 april 1976 (opgenomen in nr. 152/2 van de btw-handleiding) kracht van wet hebben ([OMISSIS] [nationale doctrine]), omdat het gaat om een standpunt van een bestuursorgaan waartegen de belastingplichtige kan opkomen maar dat op geen enkele wijze de hoven en rechtbanken bindt, en dat België artikel 12, lid 2, tweede alinea, van richtlijn 2006/112/EG, dat geen rechtstreekse werking heeft, niet heeft omgezet.

Niettemin volgt uit het begrip „nieuwe” gebouwen zelf, zoals bedoeld in artikel 44, § 3, 1°, a), van het Wetboek van de btw, dat een oud gebouw „weer” nieuw kan worden en voor het eerst in gebruik kan worden genomen, mits er een voldoende ingrijpende verbouwing heeft plaatsgevonden, zodat een omzetting van artikel 12, lid 2, van richtlijn 2006/112/EG in dit verband niet nodig is.

Volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie op het gebied van de btw moeten de bewoordingen waarin de vrijstellingen zijn omschreven, strikt worden uitgelegd, aangezien zij afwijkingen zijn van het algemene beginsel dat btw wordt geheven over elke levering van goederen en elke dienst die door een belastingplichtige onder bezwarende titel wordt verricht (zie arrest van 19 november 2009, Don Bosco Onroerend Goed, C-461/08, punt 25 en aldaar aangehaalde rechtspraak). De uitzonderingen op de vrijstellingen van de btw moeten daarentegen ruim worden uitgelegd.

Bijgevolg kan een gebouw na het verstrijken van de periode waarin het als nieuw wordt aangemerkt, dit predicaat terugkrijgen door middel van een ingrijpende verbouwing.

Zoals het Hof [van Beroep] reeds in herinnering heeft gebracht, kan, gelet op voornoemde beginselen, niet worden aangenomen dat een bestaand gebouw door werkzaamheden zodanig ingrijpend wordt gewijzigd dat het wezenlijk van karakter verandert en toch nog hetzelfde gebouw blijft, waardoor nooit meer sprake zou kunnen zijn van een eerste ingebruikneming of eerste inbezitneming van dat gebouw ondanks die werkzaamheden ([OMISSIS] [rechtspraak en nationale doctrine]).

De vaststelling of een goed „nieuw” is gaat immers noodzakelijkerwijs gepaard met de uitoefening van een zekere beoordelingsvrijheid en elk ander standpunt hierover zou neerkomen op een ongerechtvaardigde beperking van dit begrip.

Deze beoordelingsvrijheid heeft niet tot gevolg dat het in artikel 170 van de Belgische grondwet neergelegde beginsel van de wettigheid van de belasting wordt geschonden, omdat dit artikel moet worden beoordeeld in het licht van het algemene karakter van wetten en de verscheidenheid van de situaties waarop zij van toepassing zijn.

Met het oog op een gelijke behandeling van belastingplichtigen en de rechtszekerheid heeft de overheid criteria vastgesteld door middel van een aanschrijving.

Nummer 152/2 van de btw-handleiding bepaalt het navolgende:

,152/2, Verbouwde oude gebouwen

In de geest van de tekst van artikel 44, § 3, 1°, van het Wetboek, dient evenwel niet alleen een pas opgericht gebouw als een nieuw gebouw te worden aangemerkt,

doch ook een reeds vroeger opgericht gebouw, dat op zodanige wijze werd verbouwd dat het hierdoor de kenmerken verkrijgt van een nieuw gebouw.

In dit opzicht kunnen drie duidelijk onderscheiden onderstellingen worden gemaakt.

Eerste geval. Wegens de in het oude gebouw uitgevoerde werken heeft dit een ingrijpende wijziging in zijn wezenlijke elementen ondergaan, namelijk in zijn aard, zijn structuur [(dragende muren, pilaren, vloerplanken, trappenhuisen of liftschachten,...)] en, in voorkomend geval, in zijn bestemming (verg. aanschr. nr. 16/1973, van 28 juni 1973, nr. 10, 3°).

In die onderstelling gaat het ontegensprekelijk om een nieuw gebouw, welke overigens ook de kostprijs is van de werken die werden uitgevoerd om deze wijziging tot stand te brengen in vergelijking met de waarde van het gebouw vóór deze wijziging.

Tweede geval. De werken die aan het oude gebouw werden uitgevoerd hebben het gebouw niet in zijn wezenlijke elementen gewijzigd, zoals in het eerste geval hierboven, maar hadden tot doel, hetzij de instandhouding van het gebouw te verzekeren, hetzij het comfort ervan te verbeteren, zoals dit het geval is bij het plaatsen van centrale verwarming, het inrichten van een badkamer, het vernieuwen van de dakbedekking, enz.

In die onderstelling gaat het niet om een gebouw dat in zijn wezenlijke elementen wijzigingen heeft ondergaan. De doorverkoop van dit gebouw of van een gedeelte van dit gebouw en bijhorend terrein of de vestiging, overdracht en de wederoverdracht van zakelijke rechten, andere dan het eigendomsrecht, die slaan op een dergelijk gebouw, gedeelte van gebouw en het bijhorend terrein na de uitvoering van de werken, kan dus in principe niet aan de [btw] worden onderworpen, zelfs niet wanneer het kadastraal inkomen van het goed werd verhoogd en de kosten van de uitgevoerde werken zeer hoog oplopen in vergelijking met de waarde van het goed in de staat waarin het zich bevond vóór de aanvang van de werken.

Derde geval. Gelet op het feit dat, wanneer de uitgevoerde werken van dien aard zijn dat ze een belangrijke wijziging aan het gebouw met zich brengen, het meestal moeilijk is te bepalen of het gebouw een ingrijpende wijziging in zijn wezenlijke elementen heeft ondergaan, zoals bedoeld in het bovengenoemde eerste geval, kan evenwel worden aanvaard dat het gaat om een nieuw gebouw wanneer de kostprijs, exclusief [btw], van de door de eigenaar of door derden voor zijn rekening uitgevoerde werken aan het gebouw zelf, ten minste 60 % bereikt van de verkoopwaarde van het gebouw waaraan de werken werden uitgevoerd, de grond buiten beschouwing gelaten, op het tijdstip van de voltooiing van die werken.

[OMISSIS]

[OMISSIS] [nadere bijzonderheden over de werkzaamheden en hun waarde]

Opdat de handeling met betrekking tot dit verbouwde gebouw in het bovengenoemde eerste en derde geval een levering uitmaakt die aan de belasting kan worden onderworpen, is er daarenboven nog vereist:

a) dat de uitgevoerde verbouwing de aanleiding is tot de wijziging van het kadastraal inkomen dat aan het gebouw was toegekend vóór de aanvang van de werken;

b) dat de beoogde handeling plaatsheeft binnen de termijn bepaald in artikel 44, § 3, 1°, van het Wetboek;

c) dat de persoon in wiens hoofde de [btw] opeisbaar is ten opzichte van de administratie het belang van de uitgevoerde werken aantoont. [OMISSIS].

[OMISSIS] [nadere bijzonderheden over de bewijsvoering]'

Wat betreft het „nieuwe” karakter van de door [verzoekster] verkochte gebouwen met betrekking tot de btw

In casu dient te worden opgemerkt dat:

- een oude school is verbouwd tot appartementen en kantoorruimte voor professioneel gebruik, zodat sprake is van een groot verschil in gebruik, functionaliteit, inrichting en comfort;*
- de omvang van de verrichte werkzaamheden is aanzienlijk [OMISSIS] [omschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden]*
- de overeenkomsten die door [verzoekster] zijn opgesteld vermelden dat:*
 - in de notariële akten staat dat ,de verkoop een onroerend goed betreft ten aanzien waarvan nog geen eerste ingebruikneming/inbezitneming heeft plaatsgevonden’;*
 - in het dossier dat specifiek betrekking heeft op de appartementen B4 et B7 duidelijk staat vermeld dat ,de koper erop is gewezen dat het gebouw nieuw is’;*
 - de post ruwbouw die werkzaamheden omvat als grondwerk, graafwerkzaamheden en funderingen alsmede dragende constructies, vloerplaten en welfsels, is opgenomen in het dossier;*
 - de facturen die aan de kopers zijn gericht, de posten funderingen en dakbedekking bevatten.*

Bijgevolg volgt uit al deze elementen dat nieuwe gebouwen zijn vervaardigd die voor het eerst in gebruik kunnen worden genomen en dat zij niet vallen onder de vrijstelling die geldt voor de levering van uit hun aard onroerende goederen zoals bedoeld in artikel 44, §3, 1°, a), van het Wetboek van de btw.

Wat betreft de stukken die door [verzoekster] zijn overgelegd ter ondersteuning van haar standpunt, zij zijn niet overtuigend. [OMISSIS] [beoordeling van de overgelegde bewijsstukken]”.

Grieven

1. Op grond van de artikelen 2, 9, [lid 1, tweede alinea], en 14 van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde is de overdracht van lichamelijke zaken in beginsel onderworpen aan de btw, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen roerende zaken en onroerende goederen.

Artikel 135, lid 1, punt j), van voornoemde richtlijn voorziet in de volgende uitzondering: „de lidstaten verlenen vrijstelling voor (...) de levering van een gebouw of een gedeelte ervan en van het bijbehorende terrein, met uitzondering van de in artikel [12], lid 1, punt a), bedoelde levering”.

De vrijstelling voor de levering van „gebouwen” vormt dus een uitzondering op de algemene regel.

Deze vrijstelling geldt niet voor de levering van de „in artikel 12, lid 1, punt a), bedoelde gebouwen”, dat wil zeggen de zogenoemde „nieuwe gebouwen”, die onderworpen blijven aan de btw voor zover zij voldoen aan de in de richtlijn gestelde voorwaarden.

[OMISSIS] [relevante bepalingen van richtlijn 2006/112 die door de verwijzende rechter zijn samengevat onder het kopje „Beslissing van het Hof van Cassatie”]

Een letterlijke lezing van de richtlijn leidt tot de conclusie dat elk gebouw zijn nieuwheid verliest op het moment van de eerste ingebruikneming of inbezitneming.

2. De richtlijn regelt ook de belastbaarheid van verbouwde gebouwen.

Ook artikel 12, lid 2, van de richtlijn bevestigt dat de toegevoegde waarde bepalend is voor de vraag of de levering van een gebouw onderworpen is aan de btw, aangezien het de lidstaten het recht geeft om de voorwaarden te bepalen voor de toepassing van het in lid 1, onder a), van datzelfde artikel bedoelde criterium, te weten dat van de „eerste ingebruikneming”, op de verbouwing van gebouwen. Aldus biedt de richtlijn de mogelijkheid om de levering van een verbouwd gebouw te belasten, aangezien de verbouwing het betrokken gebouw een toegevoegde waarde heeft verleend net als de oorspronkelijke bouw ervan.

Er bestaat dus een bepaling voor verbouwde gebouwen en één voor nieuwe gebouwen. Hieruit volgt dat de lidstaten niet meer de mogelijkheid hebben om te beslissen of een gebouw al dan niet nieuw is, maar alleen om de voorwaarden te bepalen voor de toepassing van het criterium van de verbouwing.

Hieruit volgt dat wanneer een lidstaat geen gebruik maakt van de mogelijkheid om die voorwaarden vast te stellen, de levering van een verbouwd gebouw vrijgesteld blijft van de btw indien artikel 12, lid 2, eerste alinea, van de richtlijn niet is omgezet in intern Belgisch recht.

3. *Het Wetboek van de btw bevat in principe dezelfde regels.*

Dit wetboek is dus in beginsel van toepassing op lichamelijke zaken zonder onderscheid te maken tussen roerende zaken en onroerende goederen.

Artikel 44, §3, 1°, a), van het Wetboek van de btw stelt de levering van uit hun aard onroerende goederen vrij van de btw, met uitzondering van de levering van gebouwen en het bijhorende terrein bedoeld in artikel 1, § 9, eerste lid, wanneer hun vervreemding wordt verricht uiterlijk op 31 december van het tweede jaar volgend op het jaar van de eerste ingebruikneming.

Artikel 44 van het Wetboek van de btw heeft dus geen betrekking op de situatie van een verbouwd gebouw, welke mogelijkheid de lidstaten wel is geboden door middel van de omzetting van artikel 12, lid 2, eerste alinea, van de richtlijn in de nationale rechtsorde.

De Belgische wetgever heeft niet gekozen voor deze mogelijkheid en het begrip „nieuw gebouw” kan zich derhalve, wegens het ontbreken van die omzetting, niet uitstrekken tot verbouwde gebouwen.

4. *Het [bestreden] arrest meent het criterium van de eerste ingebruikneming of inbezitneming van artikel 44, § 3, 1°, a), van het Wetboek van de btw aldus te kunnen uitleggen „dat een gebouw wanneer de periode waarin het als nieuw kan worden aangemerkt, verstreken is, dit predicaat kan terugkrijgen door middel van een ingrijpende verbouwing” en dit zonder dat „een omzetting van artikel 12, lid 2, van richtlijn 2006/112/EG in dit verband nodig is”.*

De richtlijn geeft de lidstaten deze mogelijkheid echter niet, behalve en uitsluitend indien de voorwaarden voor de toepassing van het criterium van de verbouwing worden vastgesteld.

5. *Hieruit volgt dat het arrest in strijd is met de artikelen 2, 9, [lid 1, tweede alinea], 14, 12 en 135, lid 1, punt j), van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde, alsmede met de artikelen 1, § 9, en 44, § 3, 1° a), van het Wetboek van de btw voor zover het [OMISSIS] [de beslissing van de fiscus] bekrachtigt op grond dat een lichamelijke zaak als bedoeld in artikel 1, § 9, van het Wetboek van de btw na een verbouwing weer nieuw kan worden, terwijl verweerder de mogelijkheid van artikel 12, lid 2, van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 om de btw toe te passen op de overdracht van verbouwde gebouwen, niet heeft omgezet in intern recht.*

IV. Beslissing van het Hof van Cassatie

De cassatieberoepen zijn gericht tegen hetzelfde arrest en dienen derhalve te worden samengevoegd.

[Tweede] cassatieberoep [OMISSIS]:

Eerste middel:

Volgens artikel 2 van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde zijn aan de btw onderworpen de leveringen van goederen, die binnen het grondgebied van een lidstaat door een als zodanig handelende belastingplichtige onder bezwarende titel worden verricht.

Op grond van artikel 135, lid 1, punt j), van die richtlijn verlenen de lidstaten vrijstelling voor de levering van een gebouw of een gedeelte ervan en van het bijbehorende terrein, met uitzondering van de in artikel 12, lid 1, punt a), bedoelde levering.

Artikel 12, lid 1, punt a), heeft betrekking op de levering van een gebouw of een gedeelte van een gebouw en het bijbehorende terrein vóór de eerste ingebruikneming.

Artikel 12, lid 2, bepaalt in de tweede alinea dat de lidstaten de voorwaarden voor de toepassing van het in lid 1, onder a), bedoelde criterium op de verbouwing van gebouwen, alsmede het begrip „bijbehorend terrein” kunnen bepalen, en, in de derde alinea, dat de lidstaten andere criteria dan dat van de eerste ingebruikneming kunnen toepassen, zoals het tijdvak dat verloopt tussen de datum van voltooiing van het gebouw en die van eerste levering, of het tijdvak tussen de datum van eerste ingebruikneming en die van de daaropvolgende levering, mits deze tijdvakken niet langer duren dan onderscheidenlijk vijf en twee jaar.

Op grond van artikel 44, § 3, 1°, a), van het Wetboek van de btw, is de levering van uit hun aard onroerende goederen van de belasting vrijgesteld; de levering van gebouwen, gedeelten van gebouwen en het bijbehorende terrein bedoeld in artikel 1, § 9, eerste lid, wordt evenwel uitgesloten, wanneer hun vervreemding wordt verricht uiterlijk op 31 december van het tweede jaar volgend op het jaar van de eerste ingebruikneming of de eerste inbezitneming van de bedoelde goederen.

Overeenkomstig artikel 1, § 9, van dit wetboek dient te worden verstaan onder gebouw of een gedeelte van een gebouw, ieder bouwwerk dat vast met de grond is verbonden en, onder bijbehorend terrein, het terrein waarvoor de toelating werd verkregen om erop te bouwen en dat door éézelfde persoon wordt overgedragen tegelijk met het gebouw waartoe het behoort.

In het [bestreden] arrest staat dat „noch aanschrijving nr. 16/1973 van 28 juni 1973 noch administratieve beslissing nr. E.T. 19.497 van 20 februari en 29 april 1976, opgenomen in nr. 152/2 van de btw-handleiding [onder het kopje] ‚verbouwde oude gebouwen’ [...], kracht van wet hebben” en dat „België artikel 12, lid 2, tweede alinea, van richtlijn 2006/112/EG, dat geen rechtstreekse werking heeft, niet heeft omgezet”.

Het arrest vermeldt dat „volgens [verzoekster] alleen de levering van nieuwe gebouwen, dat wil zeggen die welke nog niet in gebruik zijn genomen, belastbaar is voor de btw” en dat „het begrip ‚nieuw gebouw na verbouwing’ enkel van toepassing is op lidstaten die artikel 12, lid 2, van richtlijn 2006/112/EG [...] hebben omgezet, hetgeen niet het geval is voor België”.

In het arrest wordt geoordeeld dat „een dergelijke redenering niet kan worden gevolgd”, aangezien „uit het begrip ‚nieuwe’ gebouwen zelf, zoals bedoeld in artikel 44, § 3, 1°, a), van het Wetboek van de btw, volgt dat een oud gebouw ‚weer’ nieuw kan worden en voor het eerst in gebruik kan worden genomen, mits er een voldoende ingrijpende verbouwing heeft plaatsgevonden, zodat een omzetting van artikel 12, lid 2, van [voornoemde] richtlijn in dit verband niet nodig is”, met als gevolg dat „een gebouw na het verstrijken van de periode waarin het als nieuw wordt aangemerkt, dit predicaat kan terugkrijgen door middel van een ingrijpende verbouwing”.

Aangezien een vraag is gerezen over de uitlegging van de artikelen 12, leden 1 en 2, en 135, lid 1, punt j), van voornoemde richtlijn, dient het Hof van Justitie van de Europese Unie de in het dictum van het onderhavige arrest geformuleerde prejudiciële vraag te worden gesteld.

OM DEZE REDENEN

beslist het Hof van Cassatie als volgt:

De cassatieberoepen worden samengevoegd [OMISSIS] [informatie over de beroepen];

De behandeling van de zaak wordt geschorst tot het Hof van Justitie van de Europese Unie zich bij wijze van prejudiciële beslissing heeft uitgesproken over de volgende vraag:

„Moeten de artikelen 12, leden 1 en 2, en 135, lid 1, punt j), van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde aldus worden uitgelegd dat – wanneer de lidstaat heeft nagelaten de voorwaarden te bepalen voor de toepassing van het criterium van de eerste ingebruikneming op de verbouwing van gebouwen – de levering, na verbouwing, van een gebouw waarvan een eerste ingebruikneming in de zin van artikel 12, lid 1, punt a), of artikel 12, lid 2, derde alinea, van de richtlijn heeft plaatsgevonden vóór de verbouwing, vrijgesteld blijft van de belasting over de toegevoegde waarde?”

[OMISSIS] [procedurele informatie]